

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

X. In caussa Chrysostomi, dispensationis æquitatem repudiabat Cyrillus, & Canonum observationem præferebat paci Occidentalium. de quibus explicandus Cyrilli locus. Sed tandem rediit in gratiam cum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

scopi olim fato functi sententias, è quibus virus suum Nestorius hauserat, impietatem quidem hæreticam damnavit synodus, eosque qui similia saperent; sed à nomine Theodori damnando temperavit *oikouμενος*, ne plerique viri ejus auctoritate morti, in alia omnia abipererentur, & ab Ecclesia potius qnām à Theodoriani nominis communione recederent. His verò condemnatis, inquit, qui sic sapiunt, nullam viri (Theodori) memoriam fecit (synodus) dispensative, nec ipsum nominatum anathemati subjecit propter dispensationem, ne quidam ad existimationem viri respicientes, sese ipsis ab Ecclesiis separarent. Dispensatio verò in his optima res est & sapiens. Si enim adhuc in viris esset, & Nestorius blasphemiarum fautor, aut suffragari vellit iis qua scripsit ipse, anathema etiam in propria persona subiisset. Vnde colligit Cyrillus cavendum esse, ne si Principes, aliquorum Orientalium qui Constantinopolim accesserant libelli interpellanti, editio suo Theodori memoriam damnatum eant, tumultus inde occasio nascatur in Oriente: cuius periculum imminere scriperat Ioannes Antiochenus, plurimōsque Tbeodori memoriam proscribi nullo modo passuros. Quæ fervidis illis assertoribus fidei Cyrilus denuntiari cupit, ut à diffensionibus excitandis specie pietatis tandem abstinent. Potest enim etiam iis qui hoc petierint dispensatio rei enarrari; ut quiescere malint, quam Ecclesiæ scandalio occasionem prebere.

Hanc *oikouμενος* rationem ad ipsius quoque dogmatis professionem trahebat Gregorius Nazianzenus. Etenim eos qui palam & aperte Spiritus sancti divinitatem contra Macedonianos profitebantur, si cum æquis hominibus & bene sentientibus agerent, generosos esse ait; si autem cum infirmis, qui hujus veritatis nondum sunt capaces, sermonem habeant, non esse *oikouμενος*, id est providos dispensatores docet: ei μηδεγένεσιν, οὐδὲν, εἰ δὲ πατεῖον, οὐδὲ οἰκουμενον. Quod ante damnationem hujus hæreleos à Synodo Constantinopolitana decretar à sapientissimo viro scriptum fuit: quemadmodum etiam quod in eandem sententiam in eodem arguento scripsit alibi: βερτον ὅων οἰκουμενία τινὶ ἀλλοῖς, μηδὲ εἰζῆπον ἡμῖν, ἀστερ νέφει τινὶ τὸ κεῖρον, οὐ γεταλυντὸν τὰ φαντα τὸν κηρύγματος. Prestat enim veritatem dispensatione quadam conservari, ut nubi sic tempori nobis tantisper cedentibus, qnām eam aperiè predicando irritam facere. Similis tamen dispensatio feliciter non cessit Honorio Pontifici, in caussa Monothelitarum, licet hodie in questione de Auxiliis gratiæ prudentissimè à summis Ponti-

ficibus in usum inducta fuerit.

X. Sed quām Cyrillus dispensationis æquitatem ceteris commendabat, suscipere renuit in causa Ioannis Chrysostomi, qui pulsus erat episcopatus dignitate à Theophilo Alexandrino, & à synodo habita in suburbio Constantinopoleos. Hanc dejectionem repudiavit Occidentalis Ecclesia; & quia mortui nomen in diptycha Ecclesie non restituebant Orientales, suam illis communionem denegavit. Tandem Atticus Episcopus Constantinopolitanus seditione populi coactus est, de sententia Imperatoris, Ioannis nomen inter ceteros Episcopos vita functos recitare. Quod factum suum Cyrillo probare conatur, eò scilicet quod totius orbis pacem hæc dispensatio restituere, justitiæ utilitatem præponendo. Et cogitationibus nostris, inquit, ad populi concordiam inclinati, canonibus quidem patrum detrimentum nullum affirimus; exacte autem verborum observationi, universi orbis pacem præferimus. Non ignoro quidem & B. Paulum, cùm ecclesiasticas ederet constitutiones, sapienter occasionibus provida dispensatione usum esse. Cyrillus rescripsit commoto animo copiosam satis epistolam, qua inter cetera doctet, dispensationem tunc esse laudandam, cùm rebus quæ utilis sunt & commodæ detinentur non afferat. Paulum omnibus omnium factum, non ut partem perderet, & ceteros lucifaceret, sed ut omnes lucraretur. Evidem regula Cyrilli optima est, cùm ex Augustino habeamus charitatem non esse lædandam dispensationibus, sed potius fovendam. Ceterum in regulæ usū errabat; præcipue cùm nullam rationem haberet communionis Occidentalium, quæ hoc pacto redintegrabatur. De iis enim loquitur his verbis, quæ non satis accuratè versi sunt: *Ne igitur contra te ipsum*, inquit ille ad Atticum, *celebres eos qui adversandi studio dissidium fecerunt, neque unquam justum iudicium de illo* (id est, Ioanne) *latum suscepserunt*. De Romanis & Occidentalibus loquitur, ut ante dixi; quorum pacem deinde promeruit, admiringibus maximè Africani. De hac enim contentione intelligenda sunt Concilij Carthaginensis verba: *Placuit etiam ut de diffensione Romane atque Alexandrina Ecclesiæ ad sanctum Papam Innocentium scribatur, quæ utraque Ecclesia intra se pacem, quam precepit Dominus, teneat*. Eandem namque tollendi dissidij & restituendæ pacis temporibus Cyrilli Alexandrinus curans gessit, quam testata fuerat Africana Ecclesia superiori canone, in gratiam Theophilii ejus decessoris.

XI. Porro quod exemplo Gregorij Nazianzeni

Cir. Naz. hom.
144.

Idem, ep. xx.

P. de Balzium
de juxta Marca,
f. 24v.